

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Istorie medievală, premodernă și istoria artei
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Istorie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Paleografie româno-chirilică (I)						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. Ovidiu Ghitta						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Dr. Ovidiu Ghitta						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					60
Tutoriat					6
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		108			
3.8 Total ore pe semestru		150			
3.9 Numărul de credite		6			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Videoproiector, tablă interactivă, fotocopii sau xerocopii după documente și cărți vechi românești, dicționare, glosare, antologii de texte literare românești, colecții de documente istorice
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Asimilarea și utilizarea conceptelor specifice domeniului • Capacitatea de a descifra diferitele tipuri de scriere româno-chirilică • Capacitatea de a transcrie și edita un text româno-chirilic • Cunoașterea principalelor categorii de documente româno-chirilice Capacitatea de a contextualiza și analiza un text istoric
Competențe transversale	• Dezvoltarea gândirii critice • Etica profesională • Comunicare academică și științifică

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Însușirea metodelor de cercetare istorică bazate pe sursele istorice primare
7.2 Obiectivele specifice	• Cursul are ca obiectiv inițierea studenților în descifrarea și transcrierea documentelor redactate în limba română cu ajutorul alfabetului chirilic. Se urmărește mai întâi familiarizarea lor cu problematica începuturilor și evoluției scrisului în limba română, insistându-se pe câteva detalii necesare aprofundării acestui fenomen cultural și însușirii elementelor principale ale scrierii (alfabet, semne diacritice, prescurtări, modul de întrebuințare a slovo-cifrelor) Accentul cade apoi pe exerciții, pe îmbunătățirea cunoștințelor de specialitate, a tehnicilor de lectură și transcriere a documentelor. Exercițiile au totodată menirea de a-i familiariza pe studenți cu tipurile de scriere româno-chirilică și cu particularitățile acestora în diferite perioade istorice.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Originea alfabetului chirilic	prelegere	
2. Perioada scrierii slavo-române		
3. Începuturile scrisului în limba română	prelegere	
4. Elementele constitutive ale scrisului în limba română: alfabetul	prelegere	
5. Elementele constitutive ale scrisului în limba română: semnele diacritice	prelegere	
6. Sistemele auxiliare ale scrierii : prescurtările	prelegere	
7. Sistemele auxiliare ale scrierii : slovo-cifrele		
8. Tipurile de scriere româno-chirilică	prelegere	
9. Practica scrierii româno-chirilice : materiale subiacente de scris	prelegere	

10 . Practica scrierii româno-chirilice : cerneluri și alte lichide de scris	prelegere	
11. Practica scrierii româno-chirilice : instrumente de scris și auxiliare	prelegere	
12. Circulația și păstrarea manuscriselor și actelor de cancelarie	prelegere	
13. Criptogramele în scrierea chirilică românească	prelegere	
14. Plastografia	prelegere	
Bibliografie Bianu, N. Cartojan, <i>Album de Paleografie românească (scrierea chirilică)</i> , București, 1940; E. Vîrtosu, <i>Paleografia româno-chirilică</i> , București, 1968; C. Boroianu, <i>Texte vechi românești. Album de paleografie româno-chirilică</i> , București, 1972; V.Vasilescu, A. Boiangiu, <i>Scrierea chirilică românească</i> , București, 1982; N. Edroiu, <i>Paleografia româno-chirilică</i> , Cluj-Napoca, 2001		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Exerciții: descifrarea și transcrierea unor texte		
1. Scrisoarea lui Neacsu din Campulung (1521)		
2. Psaltirea Scheiana (fragment)		
3. Tetraevanghelul lui Coresi, Brasov, 1560/1561 (Epilogul)		
4. Scrisoare catre judele orasului Bistrita (Fagaras, 26 noiembrie 1599)		
5. Autografe ale lui Mihai Viteazul		
6. Carte romaneasca de invatatura, Iasi, 1643 (Cuvant catre cetitoriu)		
7. Noul Testament, Balgrad, 1648 (fragmente)		
8. Molitvenic, 1676 (copiat de Popa Ursu din Cotiglet) fragment		
9. Singhelie data de mitropolitul Teofil al Ardealului la 25 ianuarie 1695		
10. Manifest de unire cu Biserica Romei, Balgrad, 1698		
11. Bucoavna, Balgrad, 1699 (fragmente)		
12. Catehismul lui Iosif de Camillis, Sambata Mare, 1726 (fragmente)		
13. Miron Costin (fragmente din Letopisetul Tarii Moldovei de la Aaron Voda si din De neamul moldovenilor)		
14. Hrisovul lui Constantin Brancoveanu pentru manastirea Cozia (1702)		
Bibliografie Bianu, N. Cartojan, <i>Album de Paleografie românească (scrierea chirilică)</i> , București, 1940; E. Vîrtosu, <i>Paleografia româno-chirilică</i> , București, 1968; C. Boroianu, <i>Texte vechi românești. Album de paleografie româno-chirilică</i> , București, 1972; V.Vasilescu, A. Boiangiu, <i>Scrierea chirilică românească</i> , București, 1982; N. Edroiu, <i>Paleografia româno-chirilică</i> , Cluj-Napoca, 2001		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- In cuprinsul sau cursul foloseste manualele si albumele cele mai cunoscute din istoriografia romaneasca pentru a facilita accesul studentilor la formarea deprinderilor si abilitatilor de cercetare istorica.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoasterea bibliografiei speciale a disciplinei	Examen scris	25%
	Cunoasterea evolutiei scrierii romano-chirilice	Examen scris	25%
10.5 Seminar/laborator	Transcrierea si interpretarea textelor	scris	50%
10.6 Standard minim de performanță			
• Obținerea notei 5 pentru promovarea la toate cele trei criterii de evaluare.			

Data completării

12.05.2024

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

19. 09. 2024

Semnătura directorului de departament